

nessä tule omaa huonetta niin luonnollisesti jatketaan nykyisen huoneen vuokrausta kun me saamme sitä vuokrata se kun on toveri Erkkään huoneen alakerta.

Pienet tilat vain tekevät haittaa sillä tilain oasotto on ollut kiitetävään ruuassa.

Voimisteluseura myös on perustettu ja puhujan harjoitusklubi. Laulu-seuran perustaminen tuntui olevan ylivoimainen tällä kertaa, mutta tois- te sitten.

Käsityöseura kuuluu osaston välttämättömyyksiin, mutta sen perustami- nen päätettiin vasta sitte kun saa- daan oma kokoushuone.

Työvälistoverit! Yhteisvoimin yh- teistyöhön, se kehittää ja innostaa kaikkia!

Annie Mäkinen.

NEWPORT, N. H.

Onpa vierähtänyt viikko useampi- kin. Tätä kun viimeksi kirjoitin. Mo- ni eikka on ajatellut että olen koko- naan unohtanut tehtäväni. Unohta- mat on sentään ole, vaan se on sillä tavalla, että kun käy päivät tehtaas- sa ja illalla tekee kotityötä, ottaa osaa osaston toimintaan, niin onpa totta tosiaankin niin väsynyt, että tuntuu mahdottomalta ajatellaakaan saada ajatuksiaan niin paljon koos- sa pysymään, että voisi kirjoittaa, vaikka sen pitäisi kuinka tärkeänä tehtävänä.

Naisienpäivää juhlimme maalisk. 16 p. Tällä kertaa emme onnistu- neet saamaan puhujaa, vaan siitä huolimatta oli meillä yksi parhaimpia agitatoritonitilaisuuksia. Sillä on to- disteena ne 10 henkilöä, jotka siinä illanpuheissa jäivät jäsenhakemuks- saan osastoon — ja niistä oli 9 naista.

Nyt vasta se meidän neulomaseura on päässyt oikealle toalle. Nyt saa- taan alulle ensimmäinen keskusteluky- sey. Miksi naiset eivät ota osaa keskusteluihin kokouksissa? Jot- kut olivat sitä mieltä, että naiset niin kovin tietämättömiä ole, vaan ovat muutet niin haittoja, että eivät uskalla tuoda ajatuksiaan julki. Toi- sät perustellivat siitä, ettei naisilla ole halua kasvattaa itseään ymmärtä- mään yhteiskunnallisia asioita. Ja he eivät tahdo tutustua osaston toi- mintaan, toisin sanoen, eivät katso tarpeelliseksi kuulua osastoon eiväk- täkään niin ollen seuraa puolueasioita. Onko ihme että olemme pakotettuja olemaan vaiti. Emmehan voi keskus- tella asioista joista emme ole sel- villä.

Mutta meidän naisten on tultava tuntemaan luokka-asemamme ja py- rittävä saamaan oikeuksiamme hank- kimaan tietoa itsellemme ja yhtymäl- lä osastoihin seuraten niiden sisäistä toimintaa. Kun me kaiken tämän kättämme, niin silloin meistä tur- hat kaunistelut häviävät, ja meidän ei tarvitse aina olla miesten ohjatta- vina. Ei se naisten avokoppa ole sen kummempi kuin miehenkään, kun nainen vain tahtoo alvojansa käyttää. Ensimmäinen tulee koettava saada pää- nänsä silloin tietoa että sen saa alkun käymään — ja että pääsee vapautu- maan siitä orjuuttavasta ajatuksesta että nainen, pyrkäksensä naisellisenä, ei saa ottaa osaa poliittiseen toimi- taan kuuluen se yksinomaan miehille. Onpa niitä miehiäkin, jotka omaavat tällaisia mielipiteitä. Paljon tästä olisi kirjoitettava, mutta jätän sen nyt tähän.

Toivon että me harkittaisi tätä asiaa, sillä se on ajattelemisen ar- voinen.

Nyt meillä on keskustelun alla ky- symys, "Miksi nainen on kerityksesi jällellä?"

Tästä syntyi vilkas keskustelu jo- ta jatketaan seuraavassa kokouksessa. Ohi! muistavaa että naiset yhä lu- kuisammoin ottasivat osaa kokouksiin. Kokoukset alkavat säännöllisesti jo- ka tiistai-ilta klo 8.

Lukija! Mitenkäs se on sen Tove- rittaren tilausten kanssa? Tarkotan teitä laina- eli varkain-lukijoita. Ei- kö velvollisuutenne naisena olisi kan- nattaa omaa lehteänne? Koskapa siel- tä aina löytyy sellaista jota sinunkin pitää lukea, valikkapa et tunnusta- taan olevan sen kannan takana, niin sinun täytyy myöntää että se käsit- telee asioita, joita et voi kumota. Ja sen tähden ole rebellinen itsellesi ja tilaa Toveritar. Lukemalla sitä ihahdettinasi, käytät sen ajan omaksi hyödyksesi.

BUTTE, MONT.

Jospa sitä taasen tarvittaisi Tove- rittaren lukijoita. Ilmat ovat olleet sieviä, lunta ei ole vaan tomua on aivan pillenä toisinaan.

Liike-elämä täällä on kovin la- maantuksissa. Järjestyneitten työ-

läisten jahti täällä on ankarassa käynnissä, josta suomalaiset ja ir- lantilaiset joutuvat enimmäin kärsi- mään. Suomalaisen työhön pääsy kuuluu poikkeustapauksiin. Täältä ovatkin suomalaiset lähteneet muille markkinille käsivarsiaan kaupalle, joista ovat toiset onnistuneet ja osa on joutunut palaamaan takasin tyh- jän taskuin ja pettynein mielin. O- len kuullut, että jälkeen kaupungin vaalien pitäisi halpaantunut liikenne elpymään, nykyään onkin kaikki bar- vinaisen kuollutta, hautaantomitta- jan liikettä lukuunottamatta. Niille sitä aina kevat tuo tullessaan hyvää liike-edellytystä.

En tiedä, viitsikö sitä joka kerta mainita murhista, vaan kerron kui- tenkin. Muuan "deputy" ampui Mrs. F. Placen selästä läpi. Kuula tuli ulos rinnasta, raapaisten vasenta keuhkoa. Mrs. Place on sairaalassa arveluttavassa tilassa. Nuoren äidin ensimmäinen kysymys oli tajuntaansa tulon jälkeen sairaalassa, että kuo- lenko minä nyt, mikä minun lapseni silloin tulee? Mrs. P:llä on 10 kuukauden ikäinen lapsi jota isä nyt joutui yksin hoitamaan. Deputy — oli kuulustelussa sanonut että Mrs. Place oli ämpäri kädessä kokole- mässä kivihillen kappaleita rauta- tieltä ja hänen kuitenkin oli omilla portailiaan silloin niin ampuminen tapahtui.

Oikeusjuttuja niitä on kanssa valka- ka mistä lajista. Niistä nykyisin eh- kää jännittävin on Emil Babichin am- pumajuttu. Emil ammuttiin lokak. 8 p. 1918. — Avioerojuttuja on tusina- kaupalla ja uusia liittoja solmitaan myöskin tusinakaupalla.

Järjestyksen valvoja löysi meidän kuivasta Buttestamme vielä kaksi kapakkaa ja kahdessa suomalaisessa perheessä kävi ominilupinsa ottaa. "Hollanajat" saivatkin 7 laatikkoo vii- naa yhdestä Rovaniemisestä perhe- tä ja eiköhän ne ole toisessakin ta- lossa onnistuneet kokolailla hyvin.

Influenssaan on alkanut taas kuolla ihmisiä useampia vuorokaudessa. Näyttää siltä että nyt on tullut lasten vuoro kuolla tuon kaamean tau- din uhrina. Lääkärien maksut en- nen ovat olleet 2 dollaria jos on täy- tynyt kutsua lääkärin kotiin ja jos sairas on voinut itse mennä lääkärin luo, niin se on ollut dollari, vaan nyt kun työläisten palkkoja katkasi- tiin dollarilla päivää kohden, nosti- vat lääkärit hintojaan, jos tulevat ko- tiin sairaan tykö päivällä, maksaa se \$5.00, ja jos heidän täytyy tulla yön aikana jälkeen kello 12, on se \$10.00, joten työläisen on melkein mahdotonta saada lääkäriä kotiinsa tarvittaessa vain siksi että maksut ovat liiaksi korkeat.

Meneekö Toveritar Suomeen? (Menee. — Toim.) Jos menee, niin nyt, toverit ja toverittaret kaikkialla, ti- latkaa sukulaisillenne ja tuttavil- le Toveritar Suomeen. Kaikkien kauhuja ja kärsimysten keskellä he ottasivat sen niin mielellään vast- taan. Siis tehkää se. Siinä teette suuren palveluksen lehdellenne ja vielä suuremman palveluksen oma- siltenne Suomessa.

Toiv., Muori H—i.

EUREKA, CAL.

S. s. osasto vietti 12 vuosijuhlaansa 15 p. maaliskuuta. Ohjelmaa oli runsaasti ja koko hyvin esitettyä. Y- leisöä oli myös haallin täysi.

Ompeluseura kokouksessaan 20 p. maalisk. päätti valita yhden henki- lön joka kokouksessa esittämään hen- kistä ohjelmaa, lukemaan jonkun hy- vän artikkelin sanomalehdestä; aluk- si ainakin jatkuvaa bolshevikien oh- jelmää.

Kyllä meidän naisten pitäisi se- urata päivän pöytäkirjoja kysymyksii. Luokaamme katsaus synnyinmaaham- me, miten innokkaasti siellä siskom- me ovat ottaneet osaa luokkataiste- luun. Me äidit, jotka olemme tulevan sukupolven kasvattajia, meidän olisi hankittava tietoa ja koettava kas- vattaa lapsistamme luokkataistelijo- ta, eikä vain nöyräniskaisia rahaval- lan palvelijoita, jotka aina ovat tyy- tyväiset niihin muruihin, jotka rik- kaiden pöydältä puotavat.

Nyt on taasen tulossa se vuoden ihanin aika, kesä, joka lämmöllään ja kauneudellaan luo mutta intoa ja virkistystä meidänkin työläisten syn- kistyneisiin mieliin. Tämä talvi on- kin ollut kovin ikävä, tautinen, kyl- mä ja sateinen.

Keväinen tervehdys kaikille Tove- rittaren lukijoille.

A. V.

MULLAN, IDA.

Kuulumisia täältä. Eläähän se vielä täällä osasto ja sen ompeluseura, vaikka niitä on oikein tappamalla läh-

detty tappamaan, sitkeässä niissä ryö- käleissä on henki.

Ompeluseuran kokouksessa keskus- teltiin ja päätettiin paljonkin asioita joita en katso tarpeelliseksi tässä kaikkia mainita. Myös päätettiin huo- mauttaa työnjohtajaa että hän kävisi kokouksissa, tai muussa tapauksessa on palautettava avaimet ompeluseu- ralle.

Paljon on taas lähtenyt kansalai- siamme pois täältä, palkan alennus on kai suurin syy siihen, ne kun las- kettiin, joten nyt vain maksavat \$4.25.

Klupi, klupi, klupi! Täällä ihmiset kulkevat sellaisessa hurmeessa, että huulet höpisevät tuota yllämainittua sanaa. On tainnut joillakin mennä se niin päähän, että oikein hoiperte- levat ja joskus ovat kadulla ketarat pystyssä. Ei suinkaan viinaa aina- kaan kuivassa valtiossa ole, että se vaikuttaisi—?

Huomautus niille naisille, jotka o- vat toisen kerran tulleet lapsiksi ja tuulesta tempaavat kaikenlaisia juo- ruja ja niitä sitte kuljettavat talosta taloon. Kyllä se kahvikuppi tulee muutenkin valkka eli juoruja muka- naan tuokaan.

Toverillisesti,

Mainarin kylkiluu.

PHILADELPHIA, PA.

Hereillä sitä ollaan ja toimitaan täällä Philadelphiasakin, vaikka täältä harvoin näkee uutisia Tove- rittaren palstoilla. Nyt kuitenkin va- littiin Toverittarelle kirjeenvälittäjä, joksi tuli allekirjoittanut.

Myöskin päätettiin ryhtyä parem- malla innolla levittämään Toveritar- ta. Valittiin kaksi asiamiestä, joi- ksi tulivat toverittaret Maiju Salminen ja Anna Westeen.

Yhteistoiminta on täällä jotakuin- kin vilkasta, huolimatta siitä, että syksyllä osasto meneti kaiken omai- suutensa tulipalossa, lukuunottamatta rahoja ja meidän jäsenten innostusta. Näin oli osastomme melkein kun a- lusta alettava toimintansa. Vaan sit- tenkin olemme tällä puolen vuoden ajalla korjanneet tuntuvasti vahin- koa. Koetamme taistella ja pyrkiä eteenpäin niiden rinnalla jotka kai- paavat oloihinsa korjausta ja taiste- levat yhtenä proletarijoukkona.

Toveri Jukka Kotiranta kävi luen- noimassa täällä viime kuun loppu- päivinä. Hän selitti meille lasten kasvatuksella ja ihanneliiton tarpeelli- suutta sekä hyötyä. Seurauksena oli että tänne perustettiin ihanneliitto, joka tulee tekemään valistustyötä lasten keskuudessa ja opettamaan heille sosialismin alkeita ja kitke- mään heistä pois se vanhoillinen mä- dännäisyys, jota heidän miellinsä i- sutetaan tämän maan kansakouluissa, jotta heistä tulisi innokkaampia ja tietopuolisempia luokkataistelijoita kuin mitä me olemme ja mitä meidän esitaistelijamme ovat olleet.

Ompeluseuramme alkoi toimintansa jälleen innokkaasti hetken oltuaan horrotillassa. Oli aikomus saada ke- vätkesäksi myyjäiset, mutta luulta- vasti ne siirtyivät syksyyn. Käykää naiset innokkaasti ompeluseuran ko- kouksissa, sillä se on oleva meille kaikille yhteiseksi hyödyksi.

Myöskin on voimistelu-, puhuma-, keskustelu- sekä näytelmäseura alka- neet ripeästi toimintansa.

Voimisteluseuralla oli ilta ma tk. 15 p. vaihtelevalla ohjelmalla, jossa oli m. m. puhe toveri Bomanilla. Toivomukseni olisi että voimistelu- joilla riittäisi innostusta edelleenkin.

Raivaajassa oli mainittu siltä että Philadelphian S. S. Osasto sai vält- telyhaasteen Philadelphian "palkka- työväliyhdistykseltä", jotka sanovat kuuluvansa niin kutsuttuun I. W. W.-läisiin, mutta itse asiassa eivät noudata I. W. W.-liiton sääntöjä. — Haaste annettiin meille erään tove- rimme kirjoituksen johdosta Raivaaj- asassa, jossa meidän toverimme mai- nitsi heidän toimintansa olevan tur- haan tosausta, jolla he koettavat jär- jestyneiden työläisten rivejä hajot- ta.

Tämä omituinen välttelytilaisuus o- H 16 p. v. k. Oli kokoontunut run- sas joukko yleisöä. Huomautan pa- rilla sanalla kokouksen menosta. En- siksi, tämä välttelyhaaste oli annet- tu meille perin toverillisessä muodos- sa, ja näin ollen oli ajatuksemme keskustelun olevan samanlaista.

Alussa toimi puheenjohtajana sa- notun palkkatyöläisten yhdistyksen jäsen Axel Haavisto, johtaan kokous- ta Ihan puolueellisesti, jolloin järjes- tämme jäseniä, etenkin toveri Boma- nia, kohtaan tehtiin hävyttömiä per- soonallisia hyökkäyksiä. — Sitten va- littiin puheenjohtajan paikalle vara- puheenjohtaja toveri Joki, jolloin vasta päästiin välttelyn alkuun.

"Palkkatyöväliyhdistys valitsi puolel- taan 4 välttelyä, nimittäin K. A. A- lonen, J. Johnson, K. Palnu ja W. Sa- lo. He valitsivat keskuudestaan alus- tajaksi K. A. Alosen. Osaston puolesta valittiin välttelytoverit Bro- man, U. Pensas, K. N. monen ja to- veri Tammio ja välttely alustajak- si toveri Broman.

Välttelyä olisi voinu kestää kuin- ka kauan hyvänsä, mut. täytyi rajot- taan puheen käyttö. Tästä käytet- tiin 20 puhevuorota, näihin luettuna alustukset. Välttelyn aiheena oli, kummanko avulla työläiset saavat pikemminkin oloihinsa korjausta, sosia- listisen järjestäytymisen avulla, val- ko niin kutsutun suorar toiminnan a- vulla.

En tiedä, mihin mielen yleisö tuli välttelyn johdosta. Ai aikaan ei mel- dän joukkomme näkyn horjuvan pe- riaatteissaan, päin va. oin vahvistu- van toveriemme voimakkaiden puheil- ten ja esimerkkien johdosta. He se- littivät meille mitä järjestynyt työ- väki san aikaan. Ja se ymmärräm- me, että se aate, joka meitä innos- taa, voi ainoastaan köyhällisten oloja korjata. Toimikaamme sitä innok- kaammoin, mitä useat ja seura- ja koplakuntia ja sen se aisia hajotus- yhdistyksiä meitä vastan liittoutuu. Ainoastaan tieto on v. taal! Ja sitä ei saada aseilla eikä s. iin kutsutulla suoralla toiminnalla.

Toveruudella. H. Allen.

ABERDEEN, WASH.

Kuume riehuu paikkakunnallamme oikein täyttä vauhtia, mutta nyt se ilmenee sellaisena lähtökuumeena. Jokainen eli useat kumminkin halua- vat lähteä ja vaan lähteä. Mikä on heidän lähtönsä määrä? Tuo vanha tuttu, "leipäpuun etsintä," mutta mistä sitä etsiä, se lienee monelle lähti- jälle kovin epätietoista. Suuri osa kuitenkin lähtee Alaskaan. Useita tovereita on myös mennyt ympäris- töllä oleville mereurantamille "kläm- min" pikkaukseen.

Toveritar Mandi Sipilä on sairaana. Hän on saanut suonenvetokohtauksia useampia kertoja. Nyt on hän jo hiukan parempi. Mrs. Mandi Lehms on myös ollut sairaana noin viisi viikkoa, hänelle on syntynyt pikku tyttö jota kutsuvat nimellä Hellen Paulina. Tytär ja äiti ovat parane- maan päin. Toivon että pian pää- sette liikkeelle.

"Voitteko piittää?" tekisi mieleni kysyä, kun ajattelen mitä näin tän- nään kuulla. Kaksi toveritarta ovat näes käyneet muutamien viikon työ- sä erässä kontorirakennuksessa puhdistamassa huoneita. Siellä heil- lä on siivottavana noin 48 huonetta, joka ilta, ja palkkaa he saavat ko- konaista \$40.00 kuussa, eli 20 dollaria henkeä päälle. He saivat laske- neensa että he eivät saa täyteen 15 senttiä tunnissa ja työ on vielä ko- va. Se on eri palkka sel! Mutta kun naiset rohkaisivat mielenä ja huomautivat työntekijälle, että se on liian pientä palkka, niin kauhistu- isantä aivan hirmuiseksi ja sanoi ei millään ehdolla maksavana enempää. Kehuipa vielä että: eihän hän ole teitä tänne työhön kutsunut ja että hän kyllä löytää henkilöitä, jotka tekevät silläkin palkalla. Taitaapa hän olla oikeassa, sillä miltei kilvan ovat suomalaiset naiset koettaneet saada noita palkkoja ja juuri paras- ta aikaa siellä työskentelee joku tyytyväisenä ja ahkerana tuolla kur- jalla palkalla. — Ida.

REUMATISMI

Sitä sairastaneen neuvo sen kotona parantamiseen.
Keväällä v. 1893 minä sairastuin tu- lehdus- ja lihaseumatisiin. Ainoastaan ne, jotka ovat kokeneet samaa, tietävät, mitä kärsin seuraavana kolmena vuotena, jolloin sairastin tuota tautia. Koetin kaikkia parannuskeinoja ja lääkäreitä, vaan apu, minkä sain, oli vain hetkellistä. Vihdoin löysin parannuskeinon, joka paransi minut täydellisesti eikä tauti ole senjälkeä uusiutunut. Olen neuvonut tuon parannuskeinon monelle kovasti kärsiväl- le, jotka ovat sairastaneet reumatismia vuoteen omana ja se on parantanut sair- raat joka tapauksessa.
Minä toivon, että jokainen, joka kärsii mistä hyvänsä kolotustaudin eri muodois- ta, koettaisi tätä ihmeellistä parantavaa voimaa. Alkää lähetäkö senttiäkään. Lä- hetetään ainoastaan nimenne ja osoitte- ne ja minä lähetän sen teille vapaasti. Kun olette käyttäneet sitä ja se on osoit- tanut olevansa kaanon kaivattu keino reu- matismin parantamiseen, voitte lähettää sen hinnnan, yhden dollarin. Mutta ym- märtäkää, että minä en tahdo rahaanne, elleitte täydellisesti mielihyvällä sitä tahdo lähettää. Eikö se ole kohtuullista? Mik- si kärsitte enää kun varma parannuskeino tarjotaan teidän vanasti? Alkää käyvä- kö. Kirjoitakaa tänä päivänä.
Mark H. Jackson, No. 293 E. Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.
Mr. Jackson on luotettava. Ylläoleva todistus on oikea.

KEHYKSIÄ tehdään tilausten mukaan Toverin Kirjakauppa.